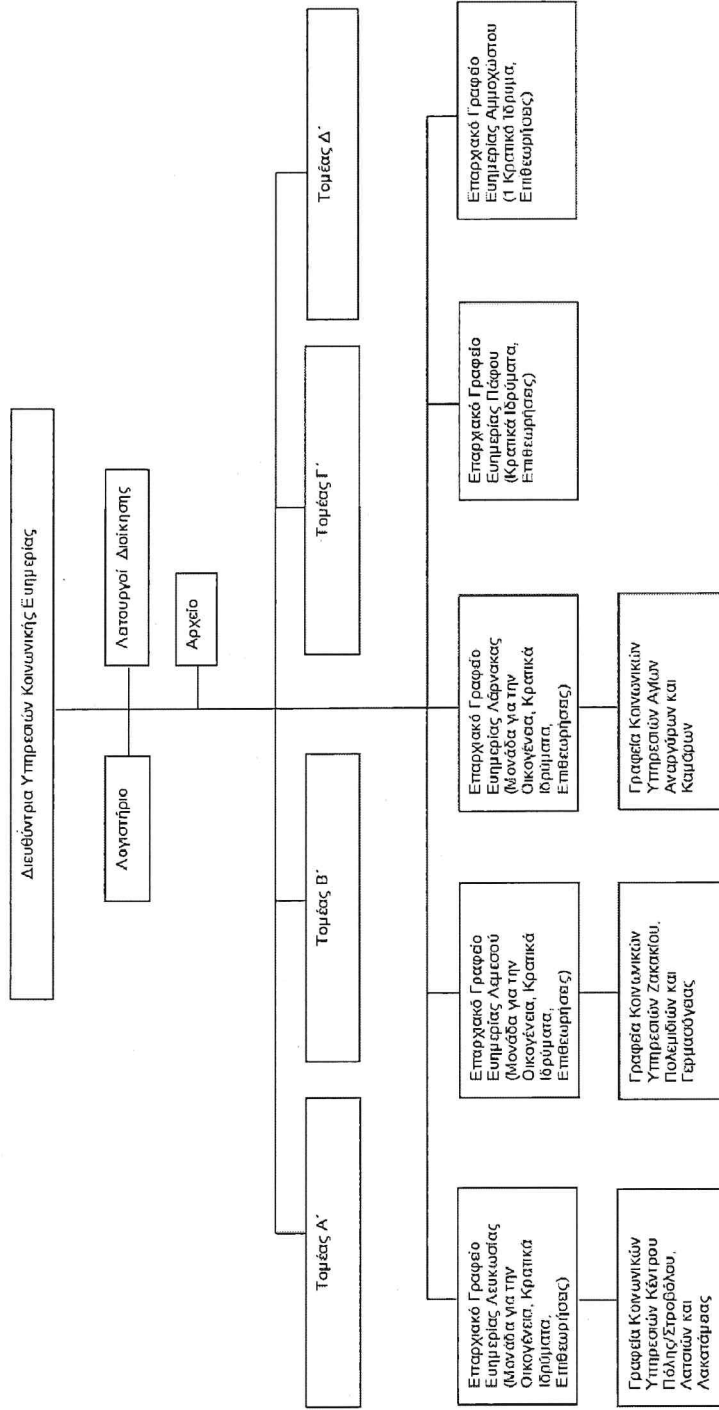

6. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ (ΥΚΕ)**ΕΙΣΑΓΩΓΗ**

Οι βασικές επιδιώξεις των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας στον τομέα της κοινωνικής ευημερίας είναι:

- Παροχή υπηρεσιών προς τους πολίτες για διασφάλιση αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσης και προώθηση της ενεργοποίησης και κοινωνικής ενσωμάτωσης ευάλωτων πολιτών.
- Διασφάλιση της κοινωνικής προστασίας για τα παιδιά καθώς και παροχή υπηρεσιών στο πλαίσιο πολιτικών για την οικογένεια.
- Παροχή Κρατικής Ενίσχυσης προς τις Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης και τις Εθελοντικές Οργανώσεις που παρέχουν Υπηρεσίες Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος (ΥΓΟΣ), για την ίδρυση, λειτουργία, ή επέκταση προγραμμάτων που εμπίπτουν στον τομέα της κοινωνικής φροντίδας. Εγγραφή και Επιθεώρηση προγραμμάτων Κοινωνικής Φροντίδας.
- Χειρισμός θεμάτων που αφορούν τις Κρατικές Ιδρυματικές Υπηρεσίες και Δημερεύουσα Φροντίδα.
- Ανάπτυξη του ανθρώπινου κεφαλαίου των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας ως και των μέσων και εργαλείων για επίτευξη των στόχων και επιδιώξεων τους.

Σχήμα 6-1: Οργανόγραμμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας

ΕΡΓΟ ΚΑΤΑ ΤΟ 2018

1. Διασφάλιση της κοινωνικής προστασίας για τα παιδιά καθώς και παροχή υπηρεσιών στο πλαίσιο πολιτικών της οικογένειας**1.1. Συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες προς την οικογένεια**

Στο πλαίσιο της επιδίωξης για στήριξη και ενδυνάμωση της οικογένειας και για προστασία του παιδιού από φυσικούς και ηθικούς κινδύνους, συνεχίζεται η παροχή συμβουλευτικών και υποστηρικτικών υπηρεσιών όπως φαίνεται στον πιο κάτω πίνακα. Μέχρι το τέλος του 2018, ήταν σε ενέργεια 1.680 περιπτώσεις προληπτικής εργασίας για στήριξη οικογενειών με ανήλικα παιδιά και 482 περιπτώσεις προληπτικής εργασίας με ενήλικα άτομα.

Πίνακας 6.1: Περιπτώσεις Οικογενειακής Συμβουλευτικής - 2018

	Από το προηγούμενο έτος	Νέες Περιπτώσεις	Έληξαν	Σε ενέργεια την 31/12/2018
Προληπτική Εργασία				
α) Παιδιά	2.435	718	1.473	1.680
β) Ενήλικες	470	306	294	482
Πρόληψη/ Αντιμετώπιση Βίας στην Οικογένεια				
α) Παιδιά	193	345	272	266
β) Ενήλικες	620	602	822	400
ΣΥΝΟΛΟ	3.718	1.971	2.861	2.828

1.2. Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Παραβατικότητας

Ο θεσμός της αποποινικοποίησης της μεταχείρισης ανήλικων παραβατών, που λειτουργεί από το 1977, έδωσε την ευκαιρία στις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας να εντοπίσουν αρκετές περιπτώσεις παιδιών και των οικογενειών τους, που χρήζουν συμβουλευτικής βοήθειας. Συνέβαλε, επίσης, στην αποφυγή της παρουσίασης των ανήλικων παραβατών ενώπιον του Δικαστηρίου με όλες τις αρνητικές επιπτώσεις.

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας συμμετέχουν στην Επιτροπή Μεταχείρισης Ανήλικων Παραβατών (ΕΜΑΠ), που λειτουργεί σε κάθε Επαρχία, υπό την ευθύνη του Αστυνομικού Διευθυντή. Σκοπός της Επιτροπής είναι η αποποινικοποίηση της μεταχείρισης ανήλικων παραβατών, μέσω της παραπομπής όλων των περιπτώσεων παραβατών ηλικίας 14-16 χρονών στην ΕΜΑΠ. Μέλη της Επιτροπής είναι ο Αστυνομικός Διευθυντής της επαρχίας και ο Αστυνομικός που χειρίζεται την υπόθεση, ο Προϊστάμενος του Γραφείου Κοινωνικών Υπηρεσιών της περιοχής που διαμένει ο ανήλικος και ο αρμόδιος για την περίπτωση Λειτουργός Κοινωνικών Υπηρεσιών. Η Επιτροπή, αφού εξετάσει ενδελεχώς τις ιδιαίτερες συνθήκες κάτω από τις οποίες ο ανήλικος διέπραξε αδίκημα, υποβάλλει εισηγήσεις στο Γενικό

Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, όσον αφορά την ποινική του δίωξη ή άλλα πρόσφορα μέτρα (π.χ. συνεργασία της οικογένειας με τις ΥΚΕ/ Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας).

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας συνέχισαν στη διάρκεια του 2018 να επιτηρούν ανήλικα και ενήλικα άτομα για τα οποία έχουν εκδοθεί διατάγματα κηδεμονίας από το Δικαστήριο. Πολλά από αυτά έχουν ως όρο την παροχή, από τους παραβάτες, Κοινοτικής Εργασίας χωρίς Αμοιβή. Ο θεσμός αυτός εφαρμόζεται σε συνεργασία με το Παγκύπριο Συντονιστικό Συμβούλιο Εθελοντισμού και Δήμους/Κοινοτικά Συμβούλια, με βάση τον περί Κηδεμονίας και Άλλων Τρόπων Μεταχείρισης Αδικοπραγούντων Νόμο 1996 (Ν.46(Ι)/96). Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο της διεύρυνσης των χώρων παροχής κοινοτικής εργασίας χωρίς αμοιβή, συνεχίστηκε η συνεργασία με Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης που επέδειξαν ενδιαφέρον για αξιοποίηση των Κηδεμονευομένων που καλούνται να παρέχουν Κοινοτική Εργασία χωρίς Αμοιβή.

Κατά το 2018, συνεχίστηκε από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας η ετοιμασία εκθέσεων για ποινικές υποθέσεις, προς τα Δικαστήρια, μετά από αίτημά τους, τόσο για ανήλικους όσο και για ενήλικες (Πίνακας 6.2 στη σελ. 212 του Παραρτήματος).

Σχετικά στοιχεία παρατίθενται στους πιο κάτω Πίνακες:

Πίνακας 6.2: Υποθέσεις προς την Επιτροπή Μεταχείρισης Ανήλικων Παραβατών (ΕΜΑΠ)

Ηλικία	Παραπομπές από Αστυνομία			Ερευνήθηκαν	Εκκρεμοί 31/12/2018
	Από το προηγούμενο έτος	Νέες	Σύνολο		
Παιδιά μέχρι 14 χρόνων	5	21	26	6	20
Παιδιά 14-16 χρόνων	43	125	168	115	53
ΣΥΝΟΛΟ	48	146	194	121	73

Πίνακας 6.3: Περιπτώσεις Κηδεμονευτικής Επίβλεψης Ανήλικων/Ενήλικων και Διατάγματα Επίβλεψης (95/72) 2018

	Από το προηγούμενο έτος	Νέα Διατάγματα	Έληξαν	Σε ενέργεια την 31/12/2018
Ανήλικοι	134	113	90	157
Ενήλικες	265	189	212	242
Διατάγματα Επίβλεψης 95/72	52	18	32	38
ΣΥΝΟΛΟ	451	320	334	437

Πίνακας 6.4: Παραβατικότητα Ανήλικων & Ενήλικων που Παραπέμφθηκαν από το Δικαστήριο για Ετοιμασία Έκθεσης - 2018

	Από προηγούμενο έτος	Νέες περιπτώσεις	Σύνολο Νέων και Περιπτώσεων που εκκρεμούν	Ετοιμάστηκαν	Εκκρεμούν
Ανήλικοι	16	73	89	67	22
Ενήλικες	586	2.992	89	3.134	444
ΣΥΝΟΛΟ	602	3.065	178	3.201	466

1.3. Υιοθεσίες

Ο βασικότερος στόχος του προγράμματος υιοθεσιών είναι η διασφάλιση των δικαιωμάτων και του καλύτερου συμφέροντος του προς υιοθεσία παιδιού.

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, με βάση τον περί Υιοθεσίας Νόμο (Ν.19(Ι)/95), είναι αρμόδιες να μελετούν την καταλληλότητα των ατόμων που ενδιαφέρονται να υιοθετήσουν και να διασφαλίζουν τα συμφέροντα των παιδιών. Στοιχεία που αφορούν τις αιτήσεις για υιοθεσίες παρατίθενται στους πιο κάτω πίνακες:

Πίνακας 6.5: Αιτητές/Μελέτες Καταλληλότητας – Προτεινόμενοι Επιμελητές – Εθνικές Υιοθεσίες 2018

	Από το προηγούμενο έτος	Νέες Περιπτώσεις	Συμπλήρωση υιοθεσίας/μελέτης	Έληξαν Διαφορετικά	Υπόλοιπο την 31/12/2018
Αιτητές / Μελέτες Καταλληλότητας Ν.19(Ι)95	105	81	50	11	125
Προτεινόμενοι Επιμελητές	10	21	10	2	19
Εθνικές Υιοθεσίες	53	49	63	8	31

Πίνακας 6.6: Διακρατικές Υιοθεσίες Ν.26 (ΙΙΙ)/94 - 2018

Από το προηγούμενο έτος	Νέες Αιτήσεις	Περιπτώσεις σε ενέργεια για τις οποίες στάλθηκαν τα έγγραφα στο εξωτερικό	Περιπτώσεις σε ενέργεια οι οποίες έφεραν παιδί στην Κύπρο	Περιπτώσεις για τις οποίες ολοκληρώθηκε η επίβλεψη	Σε ενέργεια την 31/12/2018
19	21	9	5	24	16

1.4. Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Βίας στην Οικογένεια

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας θέτουν ως προτεραιότητα την έγκαιρη διαχείριση κάθε αναφοράς που λαμβάνουν για πιθανή ενδοοικογενειακή βία εναντίον ανήλικων παιδιών ή ενήλικων ατόμων. Κατά τη διαδικασία διαχείρισης τέτοιων υποθέσεων, στο επίκεντρο όλων των ενεργειών και αποφάσεων τίθεται η διασφάλιση του συμφέροντος του παιδιού.

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας συνεργάζονται με όλες τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες όπως είναι η Αστυνομία, Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας κ.λπ., ώστε να διασφαλιστεί ότι παρέχεται στήριξη και προστασία σε παιδί / ενήλικο άτομο που ενδέχεται να είναι θύμα ενδοοικογενειακής βίας.

Κατά το 2018 ολοκληρώθηκε ο χειρισμός 1.094 περιπτώσεων βίας στην οικογένεια, από τις οποίες 272 αφορούσαν παιδιά και 822 ενήλικα μέλη της οικογένειας. Τέλος του έτους υπήρχαν σε ενέργεια 666 περιπτώσεις, από τις οποίες 266 ήταν περιπτώσεις βίας κατά παιδιών και 400 αφορούσαν περιπτώσεις βίας κατά ενήλικων μελών της οικογένειας (βλ. πίνακα στην παράγραφο 1.1).

1.5. Προστασία του παιδιού από τη σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση

Βάσει του περί της Πρόληψης και Καταπολέμησης της Σεξουαλικής Κακοποίησης, της Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης και της Παιδικής Πορνογραφίας Νόμου του 2014 και του περί της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Προστασία του Παιδιού από τη Σεξουαλική Εκμετάλλευση και τη Σεξουαλική Κακοποίηση (Κυρωτικός) Νόμου του 2014, οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας έχουν σημαντικό ρόλο στον συντονισμό των εμπλεκόμενων Υπηρεσιών σε υποθέσεις σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών, με στόχο την αποφυγή επαναθυματοποίησης του παιδιού και τη διασφάλιση του συμφέροντός του.

Βάσει της Εθνικής Στρατηγικής για την Καταπολέμηση της Σεξουαλικής Κακοποίησης και Εκμετάλλευσης Παιδιών και της Παιδικής Πορνογραφίας 2016-2019, η οποία εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 21/3/2016, οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας δημιούργησαν το Σπίτι του Παιδιού (ΣτΠ), ένα πολυθεματικό κέντρο φιλικό προς το παιδί, με επιδότηση της μη κυβερνητικής οργάνωσης Hope for Children (HFC) μέσω του Σχεδίου Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας και σε συνεργασία με άλλα συναρμόδια Υπουργεία (Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, Υπουργείο Υγείας και Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού). Η λειτουργία του ΣτΠ ξεκίνησε τον Σεπτέμβριο του 2017 στη Λευκωσία στα Κεντρικά Γραφεία του Οργανισμού HFC και τον Απρίλιο του 2018 λειτούργησε στις κτιριακές εγκαταστάσεις σε ακίνητο που παραχώρησε στο ΥΕΠΚΑ το «Σωματείο Ελληνίδων Κυριών η Ένωσις». Από τον Σεπτέμβριο του 2018, το ΣτΠ εξυπηρετεί όλες τις επαρχίες λειτουργώντας στις επαρχίες Λεμεσού, Λάρνακας και Πάφου με ειδικά διαμορφωμένους χώρους που ενοικιάζει το HFC.

1.6. Γονική Μέριμνα

Η διασφάλιση του συμφέροντος των παιδιών όταν αυτά βιώνουν την αντιδικία ως προς τα θέματα

επιμέλειας / επικοινωνίας αποτελεί πρωταρχικό στόχο του προγράμματος Γονικής Μέριμνας. Το Οικογενειακό Δικαστήριο ζητά από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας την υποβολή έκθεσης για τη διερεύνηση των οικογενειακών και άλλων συνθηκών των εμπλεκόμενων παιδιών και τον προσδιορισμό του συμφέροντός τους. Στη διαδικασία αυτή, τα παιδιά έχουν το δικαίωμα να πληροφορούνται για οτιδήποτε τα αφορά, να εκφράζουν την άποψή τους ελεύθερα και τους παρέχεται η δυνατότητα να ακουστούν. Σχετικά στοιχεία περιπτώσεων παρατίθενται στον πιο κάτω πίνακα.

Πίνακας 6.7: Γονική Μέριμνα 2018

	Από το προηγούμενο έτος	Νέες Περιπτώσεις	Έληξαν	Σε ενέργεια την 31/12/2018
Γονική Μέριμνα*	405	380	415	370

* Οι περί Σχέσεων Γονέων και Τέκνων Νόμοι του 1990 έως 2008

1.7. Προστασία θυμάτων που έχουν διακινηθεί με σκοπό την εκμετάλλευσή τους

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας σε συνεργασία με άλλες Κρατικές Υπηρεσίες παρέχουν υπηρεσίες στα θύματα που έχουν διακινηθεί με σκοπό την εκμετάλλευσή τους, με βάση τις πρόνοιες του περί της Πρόληψης και της Καταπολέμησης της Εμπορίας και της Εκμετάλλευσης Προσώπων και της Προστασίας των Θυμάτων Νόμο του 2014 (Ν.60(I)/2014).

Συγκεκριμένα, τα θύματα τυγχάνουν ενημέρωσης για τα δικαιώματά τους, συναισθηματικής και πρακτικής στήριξης περιλαμβανομένης της δικτύωσης με άλλες εμπλεκόμενες Υπηρεσίες (Υπηρεσίες Υγείας, Τμήμα Εργασίας κ.ά.) και μη κυβερνητικές οργανώσεις, προκειμένου να παρέχεται σφαιρική συνδρομή και στήριξη στα θύματα. Στο πλαίσιο αυτό, τον Απρίλιο του 2018 οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας υπέγραψαν Μνημόνιο Συνεργασίας με τη μη κυβερνητική οργάνωση Cyprus Stop Trafficking.

Κατά το 2018 έτυχαν χειρισμού 111 αναφορές προσώπων που ενδέχεται να είναι θύματα εμπορίας και εκμετάλλευσης, από τις οποίες οι 97 αφορούσαν γυναίκες και 14 άντρες. Μέχρι το τέλος του έτους, 69 περιπτώσεις φιλοξενήθηκαν στο Κρατικό Καταφύγιο Γυναικών-Θυμάτων Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης και το κόστος λειτουργίας του ανήλθε στις €280.000.

Πέραν του Κρατικού Καταφυγίου Γυναικών-Θυμάτων Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης, τα θύματα βοηθούνται ώστε να εξασφαλίζουν ένα ασφαλές χώρο διαμονής. Για το σκοπό αυτό, η μη κυβερνητική οργάνωση Cyprus Stop Trafficking, μέσω του Σχεδίου Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσοнос Σημασίας, επιχορηγήθηκε και λειτούργησε το πρόγραμμα «Open House», ως ενδιάμεση δομή διαμονής, στήριξης και κοινωνικής επανένταξης ενήλικων θυμάτων εμπορίας προσώπων.

1.8. Προστασία Ασυνόδευτων (αλλοδαπών) Ανηλίκων

Η Διευθύντρια Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας ενεργεί ως κηδεμόνας των ασυνόδευτων ανηλίκων,

μόλις εντοπιστούν στη Δημοκρατία, με στόχο την προστασία, τη φροντίδα και την ενδυνάμωση για την ομαλότερη αποκατάστασή τους. Οι ασυνόδευτοι ανήλικοι τοποθετούνται σε ανάδοχες οικογένειες ή σε Ιδρύματα Παιδικής Προστασίας.

Πίνακας 6.8: Παιδιά υπό Φροντίδα και Μέθοδος Μεταχείρισης 2018 – Ασυνόδευτοι Ανήλικοι

Τρόπος μεταχείρισης	Από το προηγούμενο έτος	Νέες Περιπτώσεις	Έληξαν	Σε ενέργεια την 31/12/2018
Τοποθέτηση σε ανάδοχη οικογένεια	74	50	17	107
Ιδρύματα Παιδικής Προστασίας	143	108	68	183
ΣΥΝΟΛΟ	217	158	85	290

2. Παροχή υπηρεσιών προς τους πολίτες για διασφάλιση αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσης και προώθηση της ενεργοποίησης και κοινωνικής ενσωμάτωσης ευάλωτων πολιτών.

2.1. Σχέδιο Επιδότησης Υπηρεσιών Φροντίδας

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, σύμφωνα με τον περί «Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα Περί Κοινωνικών Παροχών Νόμου του 2014, είναι ο αρμόδιος φορέας για την εφαρμογή του άρθρου 10(2) του Νόμου που αφορά στις ανάγκες φροντίδας.

Με σχετικό Διάταγμα της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Κ.Δ.Π. 162/2016), εκδόθηκε και τέθηκε σε εφαρμογή το «Σχέδιο Επιδότησης Υπηρεσιών Φροντίδας», σκοπός του οποίου είναι η βελτίωση της ποιότητας ζωής και η προώθηση της κοινωνικής ενσωμάτωσης των ατόμων που μπορούν να επωφεληθούν υπηρεσιών φροντίδας με βάση τις πρόνοιες του Νόμου μέσα από την επιδότηση των διαπιστωμένων αναγκών τους για υπηρεσίες φροντίδας. Στο εν λόγω Σχέδιο μπορούν να ενταχθούν όσοι μπορούν να επωφεληθούν υπηρεσιών φροντίδας με βάση τις πρόνοιες του Νόμου ή/και τα μέλη της οικογενειακής τους μονάδας.

Στα πλαίσια του Σχεδίου καλύπτονται υπηρεσίες φροντίδας οι οποίες ανάλογα με την ανάγκη του ατόμου αντιστοιχούν σε υπηρεσίες:

1. κατ' οίκον φροντίδας
2. ιδρυματικής φροντίδας
3. ημερήσιας φροντίδας
4. φροντίδας ανάπαυλας
5. παιδικής φροντίδας

Σχετικά στοιχεία παρατίθενται στον Πίνακα που ακολουθεί:

Πίνακας 6.9: Αριθμός Αιτημάτων για Επιδότηση Φροντίδας - 2018

Επαρχία	Αιτήματα που λήφθηκαν	Αιτήματα που αξιολογήθηκαν	Αιτήματα που εκκρεμούν 31/12/2018
Λευκωσία	502	489	13
Λεμεσός	646	621	25
Λάρνακα	496	485	11
Πάφος	164	153	11
Αμμόχωστος	112	100	12
ΣΥΝΟΛΟ	1.920	1.848	72

2.2. Δημόσια Βοηθήματα

Μετά την ψήφιση του Νόμου που προνοεί για το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών του 2014 (Ν.109(I)/2014), στις 11/7/2014, δεν γίνεται δεκτή η υποβολή νέων αιτήσεων για παροχή δημοσίου βοηθήματος. Η παροχή δημοσίου βοηθήματος συνεχίζεται μόνο στις περιπτώσεις ατόμων που ήδη λάμβαναν το βοήθημα και εξακολουθούν να πληρούν τις πρόνοιες της Νομοθεσίας, μέχρι την εξέταση της αίτησής τους για παροχή Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και λήψη σχετικής απόφασης.

2.3. Κοινωνικές Υπηρεσίες σε αλλοδαπούς

Κατά το 2018, παραχωρήθηκε συνολικό ποσό ύψους περίπου €4.753.756 σε υπηκόους τρίτων χωρών με καθεστώς Αιτητή Διεθνούς Προστασίας, αναγνωρισμένου πολιτικού πρόσφυγα και συμπληρωματικής προστασίας. Με βάση τη Γνωστοποίηση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερ. 18/7/2013, για παροχή Υλικών Συνθηκών Υποδοχής των Αιτητών Διεθνούς Προστασίας, που δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας στις 19/7/2013 (Κ.Δ.Π. 265/2013), οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας παρέχουν υλικές συνθήκες υποδοχής στους αιτητές διεθνούς προστασίας (υπηκόους τρίτων χωρών με καθεστώς αιτητή ασύλου), για τους οποίους δεν υπάρχει η δυνατότητα κάλυψης των υλικών συνθηκών υποδοχής σε Κέντρα Υποδοχής ή/και Φιλοξενίας, διαμένουν στις ελεγχόμενες από την Κυπριακή Δημοκρατία περιοχές και πληρούν τόσο οι ίδιοι όσο και τα μέλη της οικογένειάς τους συγκεκριμένες προϋποθέσεις. Για κάλυψη των υλικών συνθηκών υποδοχής παραχωρείται στους αιτητές διεθνούς προστασίας βοήθεια για τα είδη τροφής, ρουχισμού και υπόδησης με δελτία, τα οποία είναι εξαργυρώσιμα από αριθμό Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων. Η βοήθεια που παραχωρείται στη βάση της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου αφορά τα ακόλουθα ποσά:

Πίνακας 6.10: Βοήθεια που Παραχωρείται Μηνιαία στους Αιτητές Διεθνούς Προστασίας (με δελτία)

Αριθμός μελών νοικοκυριού	Τροφή, ρουχισμό & υπόδηση (με δελτία)	Επίδομα ενοικίου	Έξοδα ηλεκτρισμού, ύδρευσης, μικροέξοδα	Σύνολο βοήθειας
1	€150,00	€100,00	€70,00	€320,00
2	€225,00	€100,00	€95,00	€420,00
3	€300,00	€150,00	€130,00	€580,00
4 και άνω	€375,00	€200,00	€160,00	€735,00

3. Παροχή Κρατικής Ενίσχυσης προς τις Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης και τις Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις που παρέχουν Υπηρεσίες Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος (ΥΓΟΣ), για την ίδρυση, λειτουργία, ή επέκταση προγραμμάτων που εμπίπτουν στον τομέα της κοινωνικής φροντίδας. Εγγραφή και Επιθεώρηση προγραμμάτων Κοινωνικής Φροντίδας.

3.1. Παροχή Κρατικής Ενίσχυσης

Το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μέσω των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, προχώρησε το 2018 στην παροχή των Κρατικών Ενισχύσεων εφαρμόζοντας, μετά από οδηγίες και του Εφόρου Κρατικών Ενισχύσεων, τον Κανονισμό 360/2012 της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την Απόφαση 2012/21 για την παροχή Υπηρεσιών Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος και στη βάση μετρήσιμων κριτηρίων.

Στα πλαίσια αυτά παραχωρήθηκε οικονομική στήριξη υπό τύπο κρατικής ενίσχυσης για την ίδρυση, λειτουργία ή επέκταση σχετικών προγραμμάτων που εμπίπτουν στον τομέα της κοινωνικής φροντίδας και αφορούν προγράμματα όπως Στέγες Ηλικιωμένων, Βρεφοπαιδοκομικούς Σταθμούς, Κέντρα Προστασίας και Απασχόλησης Παιδιών, προγράμματα για άτομα με αναπηρία κ.α.

Κατά το 2018 παραχωρήθηκαν ενισχύσεις συνολικού ύψους €8.321.980. Συνολικά έλαβαν κρατική ενίσχυση 156 φορείς, για τη λειτουργία 257 προγραμμάτων.

3.2. Επιθεωρήσεις προγραμμάτων Κοινωνικής Φροντίδας

Σύμφωνα με τη νομοθεσία που καθορίζει κατώτατα επίπεδα λειτουργίας προγραμμάτων κοινωνικής φροντίδας, οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας συνέχισαν και κατά το 2018 την επιθεώρηση Παιδοκομικών Σταθμών, Κατ' οίκον Παιδοκόμων, Κέντρων Προστασίας και Απασχόλησης Παιδιών, Στεγών Ηλικιωμένων και Κέντρων Ενηλίκων. Με στόχο την περαιτέρω αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών, ετοιμάστηκαν αναθεωρημένα προσχέδια τροποποιητικών Κανονισμών ελέγχου των επιπέδων λειτουργίας των Παιδοκομικών Σταθμών, των Κατ' Οίκον Παιδοκόμων, των Κέντρων Προστασίας και Απασχόλησης Παιδιών και των Ιδρυμάτων Παιδικής Προστασίας. Επίσης,

ολοκληρώθηκαν τα προσχέδια τροποποιητικού Νόμου και Κανονισμών ελέγχου των επιπέδων λειτουργίας των Στεγών Ηλικιωμένων και Αναπήρων, καθώς και του περί Παιδών Νόμου (Κεφ. 352). Από το 2014 έγιναν οι σχετικές διαβουλεύσεις με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και υποβλήθηκαν στην Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνικό έλεγχο. Στοιχεία σχετικά με τη Δημερεύουσα Φροντίδα Παιδιών και τις Ιδιωτικές Παιδικές Στέγες παρατίθενται στον Πίνακα 6.1 του Παραρτήματος (σελ. 211).

Επίσης, με στόχο τη στήριξη και ενεργοποίηση ατόμων ή/και οικογενειών ώστε να είναι σε θέση να ανταποκρίνονται με τις καθημερινές τους υποχρεώσεις, ετοιμάστηκαν και τέθηκαν σε εφαρμογή «Όροι και Προϋποθέσεις ΔΥΚΕ για τη λειτουργία Συμβουλευτικών Κέντρων» τα οποία παρέχουν υπηρεσίες ψυχοκοινωνικής και συμβουλευτικής υποστήριξης, ανάλογα με τις ανάγκες του εξυπηρετούμενου.

Σε ό,τι αφορά στον εκσυγχρονισμό Νομοθεσιών, το προσχέδιο Νόμου με τίτλο «Ο Νόμος που προβλέπει για την επιμέλεια και προστασία παιδιών και για συναφή και παρεμφερή θέματα με αυτά», καλύπτει όλο το φάσμα της προστασίας του παιδιού και ρυθμίζει τα επίπεδα λειτουργίας των υπηρεσιών προς τα παιδιά με τον αποτελεσματικότερο δυνατό τρόπο. Οι σχετικές διαβουλεύσεις για το νομοσχέδιο ολοκληρώθηκαν το 2014 και υποβλήθηκε στη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνικό έλεγχο.

3.3. Υπηρεσίες Φροντίδας για Ηλικιωμένους

Για διασφάλιση ικανοποιητικών επιπέδων λειτουργίας των Στεγών Ηλικιωμένων και αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσης των ηλικιωμένων και αναπήρων, οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας συνέχισαν να εφαρμόζουν τον περί Στεγών για Ηλικιωμένους και Αναπήρους Νόμο και τους σχετικούς Κανονισμούς.

Επίσης, για διασφάλιση των παρεχόμενων υπηρεσιών κατ' οίκον φροντίδας, οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας προώθησαν την ετοιμασία «Όρων και Προϋποθέσεων ΔΥΚΕ για Παροχή Υπηρεσιών Κατ' Οίκον Φροντίδας», ενώ επεξεργάστηκαν και απέστειλαν στη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνικό έλεγχο Νομοσχέδιο και σχετικούς Κανονισμούς για την Παροχή Υπηρεσιών Κατ' Οίκον Φροντίδας.

4. Θέματα που αφορούν τις Κρατικές Ιδρυματικές Υπηρεσίες

4.1. Ιδρυματική Φροντίδα

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας λειτουργούν παγκύπρια 26 Ιδρύματα με σκοπό την παροχή φροντίδας και προστασίας σε ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού, καθώς και Ιδρύματα με στόχο την ενίσχυση και συμφιλίωση της επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής. Από αυτά, 10 αφορούν την παιδική και εφηβική προστασία, 3 την παροχή φροντίδας σε ηλικιωμένους, 8 την παροχή φροντίδας σε άτομα με ειδικές ανάγκες, 4 τις υπηρεσίες διημερεύουσας φροντίδας παιδιών προσχολικής ηλικίας και 1 την παροχή προστασίας σε θύματα σεξουαλικής εκμετάλλευσης.

Πρόσθετα υπάρχει το Κέντρο Παροχής Υπηρεσιών για Άτομα με Πολλαπλές Αναπηρίες «Ίριδα» που λειτουργεί σε ημερήσια βάση και προσφέρει θεραπευτικά προγράμματα σε άτομα με αναπηρία που είναι

ένοικοι των κρατικών ιδρυμάτων.

4.2. Παιδιά υπό Φροντίδα

Η νομοθεσία δίνει το δικαίωμα στον Διευθυντή των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας να αναλαμβάνει τη φροντίδα παιδιών που έχουν ανάγκη προστασίας και φροντίδας, μέσω της τοποθέτησής τους σε ανάδοχες οικογένειες ή σε Ιδρύματα Παιδικής Προστασίας. Η ανάληψη της φροντίδας ενός παιδιού, μπορεί να συνεχίσει μέχρι την ενηλικίωσή του, όμως απώτερος στόχος είναι η επανένωσή του, το συντομότερο δυνατόν, με την οικογένειά του, αφού πρώτα βοηθηθούν οι γονείς ώστε να βελτιώσουν τις συνθήκες τους και το οικογενειακό τους περιβάλλον, σε βαθμό που να διασφαλίζεται για το παιδί με την επιστροφή του στην οικογένειά του, η προστασία, η φροντίδα και η ομαλή του ανάπτυξη. Σχετικά στοιχεία φαίνονται στους πιο κάτω πίνακες:

Πίνακας 6.11: Παιδιά υπό Φροντίδα και Μέθοδος Μεταχείρισης 2018

Τρόπος μεταχείρισης	Από το προηγούμενο έτος	Νέες Περιπτώσεις	Έληξαν	Σε ενέργεια την 31/12/2018
Τοποθέτηση σε ανάδοχη οικογένεια	171	76	144	103
Ιδρυματική Περίθαλψη	154	169	108	215
ΣΥΝΟΛΟ	325	245	252	318

Πίνακας 6.12: Διημερεύουσα Φροντίδα Παιδιού 2018

	Από το προηγούμενο έτος	Νέες Περιπτώσεις	Έληξαν	Σε ενέργεια την 31/12/2018
Ιδιωτικά τοποθετημένα παιδιά σε ανάδοχες οικογένειες	1	2	1	2
Ημερήσια φροντίδα παιδιών σε ανάδοχη οικογένεια	0	0	0	0
Ημερήσια φροντίδα παιδιών σε ιδρύματα	3	3	2	4

4.3. Σχέδιο Οικονομικής Ενίσχυσης Πρώην Παιδιών υπό Φροντίδα μετά τα δεκαοκτώ τους χρόνια

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, μέσω των προνοιών του Σχεδίου, στηρίζουν οικονομικά τα άτομα άνω των δεκαοκτώ, που ως παιδιά ήταν υπό τη νομική φροντίδα της Διευθύντριας, για κοινωνική και επαγγελματική αποκατάστασή τους. Το Σχέδιο παρέχει τη δυνατότητα επαγγελματικής κατάρτισης, φοίτησης σε ανώτερα και ανώτατα εκπαιδευτικά Ιδρύματα, αγορά επαγγελματικού εξοπλισμού και αγορά οικιακού εξοπλισμού. Το 2018 παραχωρήθηκε οικονομική βοήθεια από το Σχέδιο σε 25 πρώην παιδιά υπό φροντίδα με συνολική δαπάνη ύψους €120.455, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Σχεδίου.

5. Ανάπτυξη του ανθρώπινου κεφαλαίου των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας ως και των μέσων και εργαλείων για την επίτευξη των στόχων και επιδιώξεων τους

5.1. Εκπαίδευση Λειτουργών

Το 2018 συνολικά 209 Λειτουργοί Κοινωνικών Υπηρεσιών παρακολούθησαν 43 σεμινάρια που διοργάνωσαν άλλα Κυβερνητικά Τμήματα και άλλοι μη κυβερνητικοί Φορείς, ενώ ταυτόχρονα 12 Λειτουργοί συμμετείχαν σε 17 Σεμινάρια/Συνέδρια στο εξωτερικό.

Τέλος, οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας εντός του 2018 διοργάνωσαν 31 εκπαιδευτικά σεμινάρια/ημερίδες.

5.2. Ανάπτυξη εργαλείων

Εντός του 2018, οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας προχώρησαν με την υλοποίηση αναπτυξιακών προγραμμάτων και συγκεκριμένα με την αναθεώρηση, αλλά και την ετοιμασία καινούριων εργαλείων. Γενικότερα, τα εργαλεία αξιολόγησης στις σύγχρονες κοινωνικές επιστήμες αποτελούν δομημένες και σταθμισμένες μεθόδους αξιολόγησης, ετοιμασίας θεραπευτικών πλάνων ή πλάνων παρέμβασης, υλοποίησης των πλάνων αυτών, αξιολόγησης συγκεκριμένων προγραμμάτων κ.λπ.

6. Άλλες δραστηριότητες

- Συντονισμός της συνεισφοράς/θέσεων των εμπλεκόμενων Υπουργείων / Υπηρεσιών στην Επιτροπή Κοινωνικής Προστασίας (ΕΚΠ), καθώς και στην Υποεπιτροπή Δεικτών της Επιτροπής αυτής.
- Συμμετοχή στις συνεδριάσεις του Ευρωπαϊκού Δικτύου Εθνικών Σημείων Επαφής για τους Ρομά και του Ad Hoc Committee of Experts on Roma Issues (CAHROM) του Συμβουλίου της Ευρώπης και συντονισμός της συνεισφοράς / θέσεων των εμπλεκόμενων Υπουργείων / Υπηρεσιών για την υποβολή ετήσιας έκθεσης προόδου για την ένταξη των Ρομά και άλλων θεμάτων.
- Συντονισμός της συνεισφοράς / θέσεων των εμπλεκόμενων Υπουργείων / Τμημάτων / Φορέων για τα θέματα Ηλικιωμένων στο πλαίσιο συμμετοχής στην Ομάδα Εργασίας για τη Γήρανση, της Οικονομικής Επιτροπής για την Ευρώπη του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (UNECE).
- Συμμετοχή στην Ομάδα Εμπειρογνομόνων για τα Δικαιώματα των Παιδιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
- Συμμετοχή στην Επιτροπή του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Προστασία των Παιδιών από την Σεξουαλική Εκμετάλλευση και τη Σεξουαλική Κακοποίηση.
- Συνέχιση της υλοποίησης του συγχρηματοδοτούμενου Έργου «Προίκα του Μωρού», το οποίο απευθύνεται σε οικογένειες που αποκτούν παιδί/ιά και αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες. Μέσω του σχεδίου παρέχονται στους δικαιούχους εξοπλισμός, λευκά είδη, βρεφικές πάνες και είδη προσωπικής υγιεινής και φροντίδας για μωρά.

6. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ (ΥΚΕ)

Πίνακας 6.1: Δημερεύουσα Φροντίδα Παιδιών και Ιδιωτικές Παιδικές Στέγες 2018

Πρόγραμμα	Εγγεγραμμένοι το προηγούμενο έτος	Νέες αιτήσεις και εκκρεμείς	Αιτήσεις που εξετάστηκαν		Απέσυραν την αίτηση τους	Εκκρεμείς αιτήσεις 31/12/2018	Τερμάτισαν τη λειτουργία τους	Εγγεγραμμένοι την 31/12/2018	Αρ. Εξοπλη. την 31/12/2018
			Εγκρίθηκαν	Απορρίφθηκαν					
ΠΑΙΔΟΚΟΜΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ									
α) Ιδιωτικοί	280	109	8	2	0	97	13	275	13.328
β) Κοινοτικοί	67	18	2	0	0	16	3	66	2.810
ΣΥΝΟΛΟ	347	127	10	2	0	113	16	341	16.138
ΚΕΝΤΡΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ									
α) Κοινοτικά	82	31	4	0	0	27	0	86	3.593
β) Ιδιωτικά	24	30	2	0	0	28	0	26	1.767
ΣΥΝΟΛΟ	106	61	6	0	0	55	0	112	5.360
ΚΑΤ'ΟΙΚΟΝ ΠΑΙΔΟΚΟΜΟΙ									
ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΣΤΕΓΕΣ	53	35	2	1	2	30	3	51	163
ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΣΤΕΓΕΣ	3	0	0	0	0	0	0	3	45

Πίνακας 6.2: Ανεξάρτητες Κοινωνικοοικονομικές Εκθέσεις για Υπηρεσίες/ Υπουργεία/ Αρχές/ Οργανισμούς 2018

1. <u>ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ</u> (Νομική Υπηρεσία, Δικαστήρια κ.ά)	4.862
2. <u>ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΜΥΝΑΣ</u> (Συμβουλευτική Επιτροπή για θέματα Στρατολογίας κ.ά)	29
3. <u>ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ</u> (Φυλακές, Αστυνομία, Επιτροπή Ανακοφίσεως Παθόντων κ.ά)	328
4. <u>ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ</u> (Κοινωνικές Ασφαλίσεις, Α.Ε.Ι.Κ., Κέντρο Αποκατάστασης Αναπήρων κ.ά)	1.099
5. <u>ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ</u> (Επαρχιακές Διοικήσεις, Υπηρεσία Μερίμνης, Τμήμα Μεταναστεύσεως κ.ά)	71
6. <u>ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ</u> (Αδασμολόγητα Αναπηρικά Αυτοκίνητα, Επίδομα Διακίνησης, Κρατικές Υποτροφίες/Δάνεια, Επιτροπή Βοήθειας Παιδιών της Κύπρου κ. ά)	1
7. <u>ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ</u> (Απαλλαγή διδάκτρων κ.ά)	6
8. <u>ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ</u> (Ψυχικά ασθενείς, θεραπεία ασθενών στο εξωτερικό κ.ά.)	2
9. <u>ΑΛΛΕΣ ΑΡΧΕΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ</u> (Αρχιεπισκοπή, Δημοτικές Αρχές, Σύνδεσμος Σπαστικών και Αναπήρων Παιδιών, Αντικαρκινικός Σύνδεσμος, Σύνδεσμος Στηθικών Νοσημάτων, Σωματείο Αγώνα Κύπρου-Ελλάδας, Ταμείο Μαραθωνίου Αγάπης κ.ά)	242
ΣΥΝΟΛΟ ΕΚΘΕΣΕΩΝ	6.640